

Відповідно до редакції Конституції України від 2 липня 2016 року, прокуратура остаточно позбавляється невластивої їй функції слідства. Усі злочини, які зараз розслідуються слідчими Генеральної прокуратури України та обласних прокуратур, з моменту початку роботи ДБР розслідуватимуться його слідчими. ДБР — це орган, який мав бути створений в Україні ще 20 років тому. Бо коли Україна вступала в Раду Європи, то брали на себе зобов'язання відділити слідство від прокуратури, ще навіть у Конституції 1996 року тоді записали, що слідчі повноваження прокуратури будуть з часом передані новоствореному органу.

Основна вимога громадянського суспільства та міжнародних партнерів до новоствореного органу — незалежність, відсутність політичного впливу і здатність неупереджено розслідувати злочини, вчинені правоохоронцями та іншими відповідальними посадовими особами. Створення окремої правоохоронної структури у сфері протидії корупції в комплексі з глибокою реорганізацією правоохоронних органів відповідає інтересам забезпечення національної безпеки України. У зв'язку з цим створення сильного та незалежного ДБР на початку подібної реорганізації виглядає логічним і своєчасним кроком. Саме початок функціонування ДБР має стати точкою неповернення у реформах судових і правоохоронних органів. Заклики ж до перегляду доцільності створення Державного бюро розслідувань саме зараз є кроком назад, у минуле.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент **Свида Олексій Георгійович**.*

Бугаско К. В.

студентка 1-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

СПЕЦИФІКА ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Постановою Кабінету Міністрів України № 127 від 29 лютого 2016 року було утворено Державне бюро розслідувань. Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Нормативно-правовою базою діяльності Державного бюро є Конституція України, Закон України «Про Державне бюро розслідувань», Закон України «Про центральні органи виконавчої влади», міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші нормативно-правові акти, прийняті на їх основі.

Державне бюро розслідувань діє на таких керівних засадах, а саме: верховенства права, відповідно до якого людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, законність, справедливість, неупередженість, незалежність і персональна відповідальність кожного працівника Державного бюро розслідувань, відкритість та прозорість для суспільства, підзвітність і підконтрольність визначеним законом державним органам, політична нейтральність і позапартійність, а також єдиноначальність у поєднанні з колективним способом реалізації окремих повноважень (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016, № 6, ст.55. — ст.3).

Даний орган виконавчої влади розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів, класифікація яких наведена у ст.5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

По-перше, це злочини, які були вчинені службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про державну службу», та особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій посад державної служби, судьями та працівниками правоохоронних органів. Тобто сюди можна віднести таких вищих посадових осіб, як Президент України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України та його заступники, Член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Голова Фонду державного майна України та його заступники, член Центральної виборчої комісії, народний депутат України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Директор Національного антикорупційного бюро України, Генеральний прокурор та його заступники, Голова Національного банку України та його заступники, Секретар Ради національної безпеки і оборони України та його заступники, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим та його заступники, особа, посада якої належить до категорії «А». Крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного анти-

корупційного бюро України (Кабінет Міністрів України: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>).

По-друге, це злочини, вчинені службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора — керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

По-третє, злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, які передбачені ст. 422 Кримінального кодексу України: геноцид або умисно вчинені діяння з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи шляхом позбавлення життя членів такої групи чи заподіяння їм тяжких тілесних ушкоджень, створення для групи життєвих умов, розрахованих на повне чи часткове її фізичне знищення (Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131).

З метою забезпечення здійснення своїх повноважень Державне бюро розслідувань взаємодіє з органами прокуратури, внутрішніх справ, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, у штатних розписах центральних апаратів зазначених органів передбачаються посади осіб, до функціональних обов'язків яких належить здійснення взаємодії з Державним бюро розслідувань. Обмін оперативною інформацією між цими органами здійснюється за письмовим розпорядженням керівників відповідних підрозділів і регулюється спільними нормативно-правовими актами.

Також Державне бюро взаємодіє з Національним банком України, Фондом державного майна України, Антимонопольним комітетом України, органами Державної прикордонної служби та іншими державними органами. Вони зобов'язані передавати Державному бюро розслідувань одержані під час здійснення контрольних функцій та аналізу інформації, відомості, що можуть свідчити про злочини або використовуватися для запобігання, виявлення, припинення і розслідування злочинів, віднесених законом до підслідності Державного бюро розслідувань (Про Державне бюро розслідувань: Закон України

від 12.11.2015 р. № 794-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016, № 6, ст.55. — ст.22).

Підсумовуючи усе наведене, можна сказати, що ідея запровадження Державного бюро розслідувань дуже цікава і необхідна, адже такий орган зможе здійснювати контроль за діяльністю вищих посадових осіб і, таким чином, підняти державу на новий рівень.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Селезньов Владислав Анатолійович.*

Вахула К. Р.

студентка 3-го курсу Юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ЗАСАДА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Утворення Державного бюро розслідувань в Україні є вкрай необхідним у сучасних реаліях нашого суспільства. Цей орган є новим для нашої країни, тому питання, пов'язані із його організаційною структурою, повноваженнями, засадами організації та діяльності є актуальними та малодослідженими серед науковців та юристів-практиків.

Державне бюро розслідувань (далі — ДБР) — новий правоохоронний орган, створення якого передбачено зобов'язаннями при вступі до Ради Європи та є частиною коаліційної угоди між парламентськими партіями Верховної Ради України VIII скликання.

12 листопада 2015 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Державне бюро розслідувань», який визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань. Постановою Кабінету Міністрів України № 127 від 29 лютого 2016 року утворено Державне бюро розслідувань.

Державне бюро розслідувань у своїй діяльності керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законами України, а також іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на їх основі.

Місія Державного бюро розслідувань — встановлення справедливості у суспільстві шляхом незалежного, всебічного розслідування